

Aanvullend onderzoek

BTL
Advies

part of **idverde**
CREATIEF EN INNOVATIEF IN NATURE

Fioretti College, Sint- Oedenrode

COLOFON

Aanvullend vleermuisonderzoek Fioretti College, Sint-Oedenrode

OPDRACHTNEMER	BTL Advies B.V. Willemssplein 2-4 5211 AK 's-Hertogenbosch T: 073 205 11 00 E: advies@btl.nl
OPGESTELD DOOR	Matthias Koster (landschapsecoloog)
GETOETS DOOR	Tom Zeegers (Adviseur ecologie)
OPDRACHTGEVER	Gemeente Meierijstad t.a.v. Dhr. R. Boiten Stadhuisplein 1 5461 KN Veghel
FOTO VOORBLAD	Impressie van het plangebied Fioretti College, Cromvoirt
PROJECTNUMMER	722180047
STATUS	DEFINITIEF
VERSIE	1.0
DATUM	10 oktober 2019

INHOUDSOPGAVE

COLOFON	2
INHOUDSOPGAVE	3
1 INLEIDING	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Plangebied	4
2 WERKWIJZE	5
2.1 Doel	5
2.2 Werkwijze vleermuisonderzoek	5
3 ONDERZOEKSRESULTATEN	6
3.1 Samenvatting Quicksan flora en fauna	6
3.2 Bevindingen vleermuisonderzoek	6
4 TOETSING AAN NATUURWETGEVING	8
5 CONCLUSIE EN ADVIES VERVOLGSTAPPEN	10
BIJLAGEN	FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.
Bijlage 1.1. Aangetroffen verblijfplaatsen vleermuizen	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
LITERATUURLIJST	10

1 INLEIDING

Dit hoofdstuk gaat in op de aanleiding van het aanvullende onderzoek. Eveneens is het plangebied kort toegelicht.

1.1 AANLEIDING

De gemeente Meierijstad is voornemens om de huidige bebouwing, het voormalige Fioretti College, aan de Kasteellaan 6 te slopen. Het gebouw dient niet meer als schoolgebouw. In de toekomst wordt hier nieuwbouw gerealiseerd.

Uit het onderzoek van de quickscan (BTL Advies, 2018) in het plangebied blijkt de bebouwing geschikt te zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Hierdoor is aanvullend onderzoek noodzakelijk naar deze functionaliteit (zomer- en paarverblijfplaats) van het plangebied voor vleermuizen.

1.2 PLANGEBIED

Het plangebied is uitvoerig beschreven in de bijbehorende quickscan (BTL Advies, 2018). Het plangebied ligt aan de Kasteellaan 6 te Sint-Oedenrode (Afbeelding 1). Het plangebied zelf bestaat uit een schoolgebouw, enkele solitaire bomen, opgaande struwelen en een betegeld plein. Het voormalige schoolgebouw is op te delen in drie verschillende delen:

- De linkervleugel: bestaande uit een dubbele laag. De wanden bestaan uit dunne wandplaten met een tussenruimte, de dakrand bevat een ijzeren dakstrip met enkele kieren.
- Het middendeel. Dit deel bestaat uit één laag.
- De rechternvleugel: bestaande uit een dubbele laag. De wanden bestaan uit een stenen muur met een spouwmuur die nageïsoleerd is. De dakrand bevat een ijzeren dakstrip met enkele kieren.

Figuur 1. Ligging en begrenzing van het plangebied aan de Kasteellaan 6 (wit omkaderd) te Sint-Oedenrode (Bron: Google Maps).

2 WERKWIJZE

In dit hoofdstuk is kort de werkwijze van dit aanvullende onderzoek toegelicht.

2.1 DOEL

Het doel van het aanvullend onderzoek is het vaststellen van de functionaliteiten als verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied. Indien deze functionaliteit wordt aangetroffen in het te onderzoeken gebied dient dit aanvullende onderzoek als basis voor de ontheffing van de voorgenomen werkzaamheden.

In deze rapportage van het aanvullend onderzoek is beschreven welke soorten onderzocht worden, de functionaliteit voor deze soorten en de vervolgstappen om negatieve effecten te voorkomen (mitigatie).

2.2 WERKWIJZE VLEERMUISONDERZOEK

Uit de eerder uitgevoerde quickscan is aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen (zomer- en paarverblijfplaatsen) van vleermuizen aanbevolen. De te slopen bebouwing kan fungeren als zomer- en paarverblijfplaats voor vleermuizen.

Het uitgevoerd vleermuisonderzoek is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol uit 2017. Hiervoor zijn veldbezoeken uitgevoerd in de winter-, kraam- en paarperiodes. Alle bezoeken zijn uitgevoerd door twee ecologen, aangezien met één ecoloog niet de vastgestelde 75% zich op het gehele plangebied haalbaar is. Een uitzondering geldt hierbij voor het laatste veldbezoek ten behoeve van de paarverblijfplaatsen. In de paarperiode is het onderzoek minder afhankelijk van de schemering. De baltsactiviteiten rondom een geschikt gebouw van mannelijke exemplaren zijn enkele uren na zonsondergang eveneens goed waar te nemen. Hierdoor is het mogelijk om één of meerder veldbezoeken in deze periode op een later tijdstip, dan de schemering, uit te voeren.

Vleermuizen vormen een nachttactieve groep. Om deze reden zijn de veldbezoeken in de schemering en in de nacht uitgevoerd. Tijdens de veldbezoeken is gewerkt met een bat-detector om eventueel aanwezige vleermuizen waar te nemen (type Pettersson D240x). Specifiek is gelet op verblijf-indicerend gedrag, zoals zwermen, in- en uitvliegen en baltsgedrag.

In tabel 1 is een overzicht weergegeven van de uitgevoerde onderzoeken.

DATUM	TIJD	WAARNEMER	WEERSOMSTANDIGHEDEN	TYPE VELDWERK
15-05-2019	21:15-23:15	M. van Oorschot I. Bax	Droog, half bewolkt, 2 Bft, 18 graden	Onderzoek kraamperiode
25-06-2019	03:00-05:15	M. van Oorschot I. Bax	Droog, licht bewolkt, 2 Bft, 23 graden	Onderzoek kraamperiode
02-09-2019	21:30-23:30	M. Koster I. Bax	Droog, half bewolkt, windstil, 16 graden	Onderzoek paarperiode
03-10-2019	19:30-21:30	M. Koster	Droog, licht bewolkt, windstil, 11 graden	Onderzoek paarperiode

Tabel 1. Onderzoeksperioden ten behoeve van de vleermuisonderzoek conform het vleermuisprotocol 2017

3 ONDERZOEKSRESULTATEN

In dit hoofdstuk zijn de bevindingen van de veldbezoeken beschreven en toegelicht. Tevens worden de resultaten van de eerder uitgevoerde quickscan hier kort beschreven.

3.1 SAMENVATTING QUICKSCAN FLORA EN FAUNA (BTL ADVIES, 2018)

Broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn een beperkt aantal vogels aangetroffen in het plangebied. De bebouwing binnen het plangebied fungeert niet als broedlocatie voor tal van vogels. Daarentegen kunnen de groenstructuren in het plangebied wel fungeren als broedlocatie voor verschillende vogels. Tijdens het veldbezoek zijn dan ook meerdere gebruikte nesten van de houtduif aangetroffen in de groenstructuren.

Vleermuizen

Het plangebied kan fungeren als foerageergebied voor vleermuizen. Het gaat hierbij zowel om de aanwezige groenstructuren als aanwezige bebouwing. De bebouwing in het plangebied kan fungeren als verblijfplaats voor vleermuizen (paar- en zomerverblijfplaats). Aanbevolen is om onderzoek te doen naar de functionaliteit als verblijfplaats van het plangebied voor deze soortgroep.

Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied zijn geen nesten aangetroffen van de eekhoorn en eveneens geen sporen van de steenmarter, hierdoor worden deze soorten niet verwacht in het plangebied. Het plangebied kan daarentegen wel fungeren als foerageer- en migratiegebied voor algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren.

Amfibieën

Direct grenzend aan het plangebied zijn geen watervoerende watergangen aanwezig, waardoor voortplantingsbiotoop van amfibieën in en direct grenzend aan het plangebied uitgesloten zijn. Daarentegen kunnen de groenstructuren in en rondom het plangebied fungeren als landbiotoop voor algemeen voorkomende amfibieën.

3.2 BEVINDINGEN VLEERMUISONDERZOEK

Alle relevante waarnemingen zijn in beeld gebracht in figuur 4.1. In de tekst worden verwijzingen gemaakt naar de symbolen die corresponderen met het figuur.

3.2.1 Kraam- en zomerperiode

Tijdens het eerste veldbezoek (15 mei) is aan de noordzijde van het plangebied (in het rechter hogere pand) een zomerverblijfplaats aangetroffen van de gewone dwergvleermuis. Gedurende het gehele veldbezoek zijn aan alle zijden van het pand foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen.

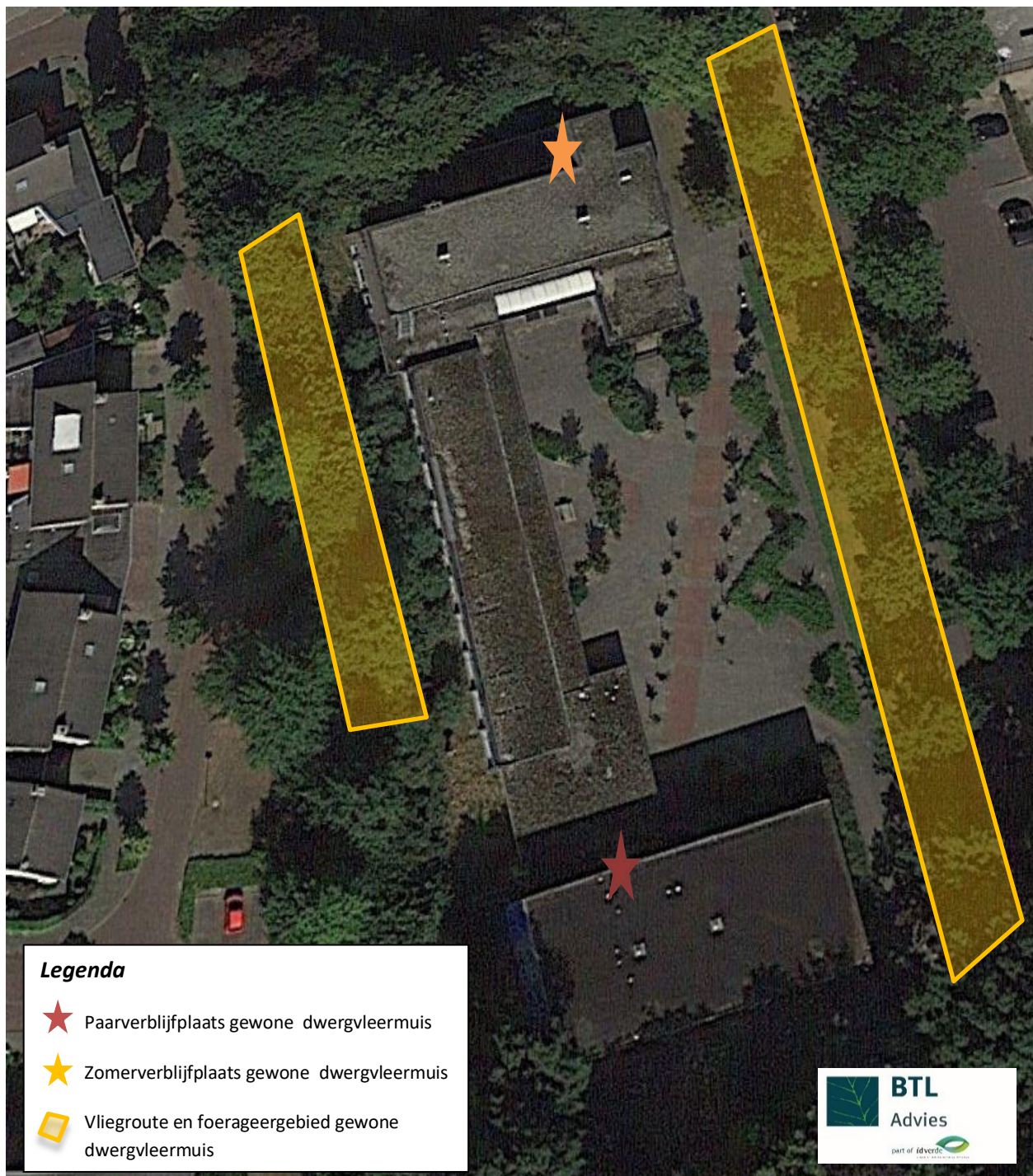
Tijdens het tweede veldbezoek (25 juni) is aan de zuidzijde van het plangebied een baltsend exemplaar van de gewone dwergvleermuis waargenomen. In- en/of uitvliegende exemplaren zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen. Tijdens het gehele bezoek zijn aan verschillende zijden van het plangebied foeragerende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Eveneens is een foeragerende laatvlieger aan de noordzijde van het plangebied waargenomen. Dit exemplaar baltste soms kortdurend bij het plangebied.

3.2.2 Paarperiode

Tijdens het veldbezoek (2 september) zijn meerdere foeragerende gewone dwergvleermuizen rondom het plangebied waargenomen. Tijdens het veldbezoek is een baltsend exemplaar waargenomen. Dit exemplaar vloog gedurende het veldbezoek onder een kier van het dak bij het linker pand naar binnen. Hierdoor is vastgesteld dat in het plangebied een paarverblijfplaats aanwezig is.

Ook de eerder vastgestelde zomerverblijfplaats in het rechter hogere pand was tijdens dit veldbezoek bezet. Hier is een gewone dwergvleermuis aangetroffen die de opening van de verblijfplaats meerdere keren kwam inspecteren. Baltsende activiteiten zijn bij dit verblijfplaats niet waargenomen. .

Tijdens het laatste veldbezoek zijn meerder foeragerende gewone dwergvleermuizen rondom het plangebied waargenomen. Het ging hierbij om overvliegende exemplaren die de groenstructuren aan weerszijden van het plangebied (laan Kasteellaan en groenstructuur aan de noordzijde) gebruikten als vliegroute. Daarnaast is in het plangebied een baltsend exemplaar van de gewone dwergvleermuis waargenomen. Dit exemplaar verbleef een klein kwartiertje in het plangebied en is vervolgens niet meer waargenomen. Dit keer zijn geen invliegers of uitvliegers vastgesteld in het plangebied.

Figuur 4.1.: Functionaliteit van het plangebied, Fioretti College (Kastellaan 6), voor vleermuizen

4 TOETSING AAN NATUURWETGEVING

Onderstaand is getoetst of de voorgenomen activiteit effect kan hebben op de onderzochten soortgroepen. Voor onderbouwing van andere soortgroepen wordt verwezen naar de quickscan. Voor onderbouwing van de Wetsartikelen staat onderstaand een tekstkader met daarin de relevante wetsartikelen voor uw werkzaamheden.

Vogelrichtlijnsoorten (Artikel 3.1)

Algemene broedvogels

Overtreding op broedvogels in de aanwezige groenstructuren wordt voorkomen door de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen (maart t/m augustus). Indien dit niet mogelijk is, moet vlak voorafgaand aan de start van de werkzaamheden een check plaatsvinden door een ecooloog. De situatie kan zich voordoen dat een broedvogel zich vestigt tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. In dat geval moet direct contact worden opgenomen met een ecooloog, zodat bepaald kan worden op welke wijze zorgvuldig gehandeld moeten worden. De werkzaamheden kunnen dan wel worden uitgevoerd, mits het nest behouden blijft, zolang het bebroed wordt.

Habitatrichtlijnen (Artikel 3.5)

Alle soorten vleermuizen zijn beschermd evenals alle typen vaste rust- en verblijfplaatsen. Het plangebied fungeert als onderdeel van het leefgebied van vleermuizen. Rondom het pand zijn verschillende stootvoegen en openingen aanwezig die door vleermuizen benut kunnen worden als invliegopeningen voor een rust- en verblijfplaats.

Gewone dwergvleermuis

De voorgenomen sloop van het voormalige schoolgebouw leidt tot vernietiging van meerdere verblijfplaatsen (zomer- en paarverblijfplaats) van de gewone dwergvleermuis. Hiermee wordt verbodsartikel 3.5, lid 4 overtreden.

Volgens de Wet natuurbescherming is een ontheffing noodzakelijk, echter stelt de provincie Noord- Brabant (bevoegd gezag), dat indien voldoende zorgvuldig wordt gehandeld, en wordt gemitigeerd volgens het kennisdocument 'gewone dwergvleermuis', een ontheffing niet noodzakelijk is.

Het plangebied behoort niet tot het essentiële foerageergebied en/of vliegroute voor de gewone dwergvleermuis. De voorgenomen kap- en rooiwerkzaamheden leiden dan ook niet tot overtreding van verbodsartikelen.

Laatvlieger

Het plangebied wordt door enkele laatvliegers gebruikt als vliegroute en foerageergebied. De laatvliegers doorkruisen het plangebied om vervolgens via het oosten en zuiden te vertrekken. Doordat slechts enkele overvliegende vleermuizen zijn waargenomen en omdat in de omgeving voldoende alternatieven zijn om via de woonwijken van Sint-Oedenrode te bereiken, is er geen sprake van een essentiële vliegroute en foerageergebied. Een afbreuk van deze vliegroute en foerageergebied zorgt niet dat verblijfplaatsen in de omgeving ongeschikt worden.

Wet natuurbescherming

Artikel 3.1

- 1 Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- 3 Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- 4 Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- 5 Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort

Artikel 3.5

- 1 Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- 2 Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- 3 Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- 5 Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

5 CONCLUSIE EN ADVIES VERVOLGSTAPPEN

Algemene broedvogels

Indien de kap- en rooiwerkzaamheden van de aanwezige beplanting in de broedperiode wordt uitgevoerd, bestaat de kans op het verstoren en/of vernietigen van broedende vogels en nesten. Deze voorgenomen kap- en rooiwerkzaamheden dienen dan ook buiten de broedperiode, maart-augustus, uitgevoerd te worden. Is dit niet mogelijk dan dient een ecologische inspectie voorafgaand aan de voorgenomen werkzaamheden uitgevoerd te worden.

Vleermuizen

Met de sloop van het schoolgebouw gaat één zomer- en één paarverblijfplaats verloren. Om te voorkomen dat er geen verbodsbepalingen worden overtreden, dient er voldoende zorgvuldig gehandeld, en gemitigeerd te worden. Om dit volgens regels te doen dient het kennisdocument van de Gewone dwergvleermuis gevolgd te worden (Bij12, 2017). Voor dit project betekent dat:

Nog uit te voeren maatregelen

- Werken buiten de kwetsbare periode waarin de verblijfplaats wordt benut:
 - Het plangebied wordt gebruikt als verblijf tijdens de kraam- en paarperiode. De kraamperiode en doorlopend paarperiode loopt van 15 mei tot en met 31 oktober. Binnen deze periode mogen de huidige verblijfplaatsen niet worden aangetast of verstoord.

Reeds uitgevoerde maatregelen

- In het gebied is één zomerverblijfplaats en één paarverblijfplaats aanwezig, om deze te slopen dient er een veelvoud aan vervangende paarverblijfplaatsen te worden aangeboden.
 - In de regel wordt voor iedere verblijfplaats die verloren gaat vervangen door vier nieuwe verblijfplaatsen. Dit betekent dat er voor dit project 8 nieuwe zomer- en paarverblijfplaatsen aangeboden dienen te worden.
 - Wij adviseren u om de VK WS 01 Vleermuizenkast aan te schaffen via vivara.nl (of een soortgelijke kast). Deze kasten dienen opgehangen in afstemming met een deskundig ecooloog, om de kans van slagen zo groot mogelijk te maken, en te voldoen aan de voorwaarden die gesteld worden aan de locatie.
- De uitvoering van de maatregelen moeten vastgelegd worden, dit kan het best gedaan worden door een ecologisch werkprotocol op te stellen.

LITERATUURLIJST

BTL Advies. (2018). Rapportage Quicksan Fioretti College, Sint-Oedenrode.